

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου σκοπείται η προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιατύπωση, L180/96/29.6.2013).

B. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Στο πρώτο κεφάλαιο του παρόντος Μέρους, του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, εισάγονται οι γενικές διατάξεις:

Με το Άρθρο 1, (Άρθρο 1 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) καθορίζεται ο σκοπός των εισαγόμενων διατάξεων ήτοι, η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του «σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία» .

Με το Άρθρο 2, (Άρθρο 2 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) εισάγονται οι ορισμοί για την εφαρμογή του παρόντος.

Με το Άρθρο 3, (Άρθρο 3 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) ορίζεται το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων διατάξεων και δη, η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος σε όλες τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται στο έδαφος της Ελληνικής Επικράτειας, περιλαμβανομένων των συνόρων ή στις ζώνες διέλευσης της χώρας και σε όλους τους ανηλίκους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, ακόμα και αν δεν έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, με την επιφύλαξη τυχόν ευνοϊκότερων διατάξεων . Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται: α. Επί αιτήσεων χορηγήσεως διπλωματικού ή εδαφικού ασύλου που υποβάλλονται στις Ελληνικές διπλωματικές Αρχές και μόνιμες αντιπροσωπείες της Ελλάδας στο εξωτερικό. β. Σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του π.δ. 80/ 2006 «Παροχή προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών» (ΦΕΚ Α' - 82). Η ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος τελεί πάντα σε συμφωνία με τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 περί της Νομικής Καταστάσεως των προσφύγων, όπως τροποποιήθηκε από το συναφές Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης του

1967, καθώς και τις διεθνείς και ευρωπαϊκές συμβάσεις προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου που έχουν κυρωθεί από την Ελλάδα.

Στο δεύτερο Κεφάλαιο του παρόντος Μέρους του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αναφέρονται οι συνθήκες υποδοχής. Συγκεκριμένα:

Με το Άρθρο 4, (Άρθρο 5 Οδηγίας 2013/13/ΕΕ) προβλέπεται ότι οι αρμόδιες Αρχές παραλαβής και εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας ή οι Αρχές στις οποίες πιθανόν να απευθυνθεί ο αιτών διεθνή προστασία πριν την πλήρη καταγραφή της αίτησής του, σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ. 1B του Ν. 4375/16, ενημερώνουν τον αιτούντα για τις συνθήκες υποδοχής στην Ελλάδα και για τις υποχρεώσεις προς τις οποίες πρέπει να συμμορφώνεται σε σχέση με τις συνθήκες υποδοχής, χορηγώντας σε αυτόν ενημερωτικό έντυπο σε γλώσσα που κατανοεί. Το έντυπο αυτό εκδίδεται με μέριμνα της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης. Στο ενημερωτικό έντυπο περιλαμβάνονται πληροφορίες για τις οργανώσεις ή ομάδες προσώπων που παρέχουν νομική, ιατρική ή ψυχολογική συνδρομή καθώς και τις οργανώσεις, οι οποίες δύνανται να συνδράμουν τους αιτούντες ή να τους ενημερώνουν για τις υπάρχουσες συνθήκες και υπηρεσίες υποδοχής τους, συμπεριλαμβανομένης της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Το ως άνω ενημερωτικό έντυπο χορηγείται από τις περιφερειακές υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, της Υπηρεσίας Ασύλου ή τις Αστυνομικές Αρχές, στις οποίες εκδηλώνεται επιθυμία υποβολής αίτησης ασύλου σε εύλογο χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας. Εάν ο αιτών δεν κατανοεί τις γλώσσες στις οποίες έχει εκδοθεί το προαναφερόμενο ενημερωτικό έντυπο ή εάν είναι αναλφάβητος, ενημερώνεται προφορικά με τη συνδρομή διερμηνέα.

Με το Άρθρο 5, (Άρθρο 6 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τους αιτούντες διεθνή προστασία και δη, η χορήγηση δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία υπό τους όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς των άρθρων 41, 42, 43 και 44 του Ν. 4375/2016 καθώς και η δυνατότητα χορήγησης ταξιδιωτικού εγγράφου υπό τους όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς του άρθρου 25 παρ. 4 του π.δ. 141/2013.

Με το Άρθρο 6 (Άρθρο 7 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ), γίνεται αναφορά στη διαμονή και ελευθερία κυκλοφορίας. Ειδικότερα:

Οι αιτούντες διεθνή προστασία μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα στην ελληνική επικράτεια και να επιλέγουν τον τόπο διαμονής τους, εκτός εάν με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου, για λόγους ταχείας επεξεργασίας και αποτελεσματικής παρακολούθησης του αιτήματος για παροχή διεθνούς προστασίας, ή με απόφαση του Προϊσταμένου του Κλάδου Αλλοδαπών και Προστασίας Συνόρων της Ελληνικής Αστυνομίας, για λόγους δημοσίας τάξης, καθορίζεται συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή στην οποία θα πρέπει να περιορίζονται. Σχετική, δε μνεία για τον εν λόγω περιορισμό γίνεται στο δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία που τους χορηγείται, σύμφωνα με την υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 41 του Ν. 4375/2016.

Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας δύνανται να εξαρτούν την παροχή των υλικών συνθηκών υποδοχής των αιτούντων που δεν διαθέτουν στέγη ή επαρκείς πόρους για να καλύψουν τις ανάγκες στέγασής τους, με την πραγματική διαμονή των αιτούντων σε συγκεκριμένο τόπο, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης των αρμόδιων οργάνων, η οποία λαμβάνεται σε ατομική βάση, αφού ληφθούν υπόψη η διατήρηση της οικογενειακής ενότητας των αιτούντων, η διαφύλαξη των αρμονικών σχέσεων μεταξύ των αιτούντων και τυχόν ειδικές ανάγκες υποδοχής.

Στην περίπτωση που έχει οριστεί συγκεκριμένη περιοχή ή τόπος διαμονής σε αιτούντα, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος, μπορεί να χορηγηθεί προσωρινή άδεια απομάκρυνσης από την εν λόγω περιοχή ή τόπο διαμονής μετά από σχετική αίτησή του. Η απόφαση χορήγησης ή μη άδειας απομάκρυνσης λαμβάνεται από τις αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας σε ατομική, αμερόληπτη και αντικειμενική βάση και είναι αιτιολογημένη όταν είναι απορριπτική. Ο αιτών δεν χρειάζεται να ζητάει άδεια προκειμένου να παρουσιασθεί στις Αρχές, στην Υπηρεσία Ασύλου ή στην Αρχή Προσφυγών ή να εμφανισθεί ενώπιον δικαστηρίου, εφόσον η παρουσία του είναι αναγκαία.

Η εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων δε θίγει την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 2 έως και 4 του άρθρου 14 του Ν. 4375/2016 (Α' 51) περί περιορισμού της ελευθερίας εντός των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης για τις ανάγκες των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης.

Οι αιτούντες οφείλουν να γνωστοποιούν στις αρμόδιες Αρχές παραλαβής και εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας κάθε μεταβολή της διεύθυνσης κατοικίας τους, ενόσω η αίτησή τους για διεθνή προστασία βρίσκεται υπό εξέταση.

Με το Άρθρο 7, (Άρθρα 8 έως 11 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) προβλέπεται η εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του άρθρου 46 του Ν.4375/2016 για την κράτηση και τις εγγυήσεις κράτησης των αιτούντων διεθνή προστασία.

Με το Άρθρο 8, (Άρθρο 12 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) ρυθμίζεται η λήψη κατάλληλων μέτρων από τις αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας για τη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας των αιτούντων διεθνή προστασία που ευρίσκονται στην ελληνική Επικράτεια κατά την παροχή στέγασης σε αυτούς, τα οποία εφαρμόζονται με τη συναίνεσή τους.

Με το Άρθρο 9, (Άρθρο 13 και 19 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) παρέχεται η δυνατότητα στις αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας να ζητούν την υποβολή των αιτούντων σε ιατρική εξέταση, προκειμένου να πιστοποιηθεί ότι δεν πάσχουν από ασθένεια που εγκυμονεί κίνδυνο επιδημίας κατά τα οριζόμενα από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ή άλλες λοιμώδεις νόσους ή μεταδοτικές παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες επιβάλλουν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας και στους ημεδαπούς. Στους αιτούντες παρέχεται δωρεάν ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του Ν. 4368/2016 (Α' 21), όπως ισχύει.

Με το Άρθρο 10, (Άρθρο 14 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) προβλέπονται οι διατάξεις που αφορούν την εκπαίδευση. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι:

1. Οι ανήλικοι πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, κατά την παραμονή τους στη χώρα, έχουν πρόσβαση στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα, υπό προϋποθέσεις ανάλογες με αυτές που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες και με διευκολύνσεις ως προς την εγγραφή σε περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας υποβολής όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών. Σχετική δημόσια εκπαίδευση μπορεί να παρέχεται και εντός των κέντρων φιλοξενίας. Η πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα παρέχεται ενόσω τυχόν μέτρο απομάκρυνσης που εκκρεμεί κατά των ιδίων ή των γονέων τους δεν εκτελείται. Το δικαίωμα παρακολούθησης δευτεροβάθμιων σπουδών δεν ανακαλείται αποκλειστικά και μόνο λόγω ενηλικιώσεως.

2. Η ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να λαμβάνει χώρα το αργότερο εντός τριών μηνών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της ταυτοποίησης του ανηλίκου.

3. Εφόσον κρίνεται αναγκαίο θα παρέχονται στους ανήλικους προπαρασκευαστικά μαθήματα, συμπεριλαμβανομένων μαθημάτων γλώσσας, προκειμένου να διευκολύνεται η πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα.

4. Όταν, για ειδικούς λόγους που αφορούν τον ανήλικο, είναι αδύνατη η πρόσβασή του στο εκπαιδευτικό σύστημα, θα λαμβάνονται τα κατάλληλα προς τούτο μέτρα, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

5. Η πρόσβαση στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση καθώς και σε προγράμματα μαθητείας δεν περιορίζεται στους ανήλικους, αλλά μπορεί να αφορά και ενήλικες αιτούντες άσυλο υπό προϋποθέσεις ανάλογες με αυτές που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις εφαρμογής των ως άνω παραγράφων του παρόντος άρθρου.

Με το Άρθρο 11, (Άρθρο 15 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την απασχόληση:

1. Οι αιτούντες διεθνή προστασία έχουν πρόσβαση στην εργασία υπό τους όρους και προϋποθέσεις του άρθρου 71 του νόμου 4375/2016.

2. Εάν λόγω έκτακτων συνθηκών που προκύπτουν από τη μαζική εισροή αιτούντων, η ολοκλήρωση της διαδικασίας κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, υπερβαίνει το χρονικό διάστημα των τριών μηνών, δύναται να επιτρέπεται η πρόσβαση στην απασχόληση και πριν την ολοκλήρωσή της, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία καθορίζει και τους όρους και προϋποθέσεις εφαρμογής της παρούσας.

Με το Άρθρο 12, (Άρθρο 16 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) προβλέπεται ότι οι αιτούντες έχουν πρόσβαση στα προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης που πραγματοποιούν δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται για τους Έλληνες πολίτες.

Με το Άρθρο 13, (Άρθρο 17 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) εισάγονται προβλέψεις για τις υλικές συνθήκες υποδοχής και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Με το Άρθρο 14, (Άρθρο 18 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) καθορίζονται οι λεπτομέρειες για τις συνθήκες στέγασης των αιτούντων.

Με το κεφάλαιο Γ' του παρόντος Μέρους του προτεινόμενου σχεδίου, προβλέπεται ο περιορισμός των υλικών συνθηκών υποδοχής και συγκεκριμένα:

Με το Άρθρο 15, (Άρθρο 20 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) προβλέπεται ο περιορισμός ή ανάκληση των υλικών συνθηκών υποδοχής από τις αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας. Οι αποφάσεις για τον περιορισμό, τη διακοπή παροχής ή την άρνηση παροχής των υλικών συνθηκών και υπηρεσιών υποδοχής λαμβάνονται σε ατομική, αντικειμενική και αμερόληπτη βάση και αιτιολογούνται ειδικώς. Οι αποφάσεις πρέπει να βασίζονται στην ειδική κατάσταση του συγκεκριμένου προσώπου, ιδίως όσον αφορά τα πρόσωπα που χρήζουν ειδικών συνθηκών υποδοχής, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας, μέχρι δε την έκδοση τους δεν περιορίζεται και δεν διακόπτεται η παροχή των υλικών συνθηκών υποδοχής. Οι υλικές αυτές συνθήκες υποδοχής περιορίζονται ή διακόπτονται κατά το μέτρο που τούτο προβλέπεται ρητά στην οικεία απόφαση. Σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται η πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 του παρόντος.

Στο τέταρτο Κεφάλαιο του παρόντος Μέρους, του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, εισάγονται οι διατάξεις σχετικά με τα ευάλωτα πρόσωπα:

Με το Άρθρο 16, (Άρθρα 21 και 22 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) προβλέπεται ότι κατά την εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' περί των συνθηκών υποδοχής, οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας λαμβάνουν υπόψη τους την ειδική κατάσταση των ευάλωτων προσώπων, όπως, οι ανήλικοι, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι, τα άτομα με αναπηρία ή ανίατη ή σοβαρή ασθένεια, οι ηλικιωμένοι, οι γυναίκες σε κύηση ή λοχεία, οι μονογονεϊκές

οικογένειες με ανήλικα τέκνα, τα θύματα βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλης σοβαρής μορφής ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας ή εκμετάλλευσης, πρόσωπα με σύνδρομο μετατραυματικής διαταραχής, ιδίως επιζήσαντες και συγγενείς θυμάτων ναυαγίων και τα θύματα εμπορίας ανθρώπων. Εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος από την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας οι Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας εκτιμούν κατά πόσο ο αιτών ανήκει σε μία από τις κατηγορίες που χρήζει ειδικών συνθηκών υποδοχής και τη φύση των σχετικών αναγκών.

Με το Άρθρο 17, (Άρθρο 23 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) γίνεται η προσήκουσα μέριμνα στη μέριμνα των ανηλίκων. Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας διασφαλίζουν στους ανήλικους επίπεδο διαβίωσης επαρκές για τη σωματική, ψυχική, διανοητική, ηθική και κοινωνική ανάπτυξή τους. Επιπλέον, εξασφαλίζουν την πρόσβαση ανηλίκων που είναι θύματα κάθε μορφής κακοποίησης, αμέλειας, εκμετάλλευσης, βασανιστηρίων ή σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή ενόπλων συγκρούσεων σε υπηρεσίες αποκατάστασης και εξασφαλίζουν την παροχή σ' αυτούς της κατάλληλης ψυχολογικής φροντίδας και εξειδικευμένης θεραπείας, εφόσον τούτο απαιτείται. Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας μεριμνούν ώστε οι ανήλικοι να έχουν πρόσβαση σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων των παιχνιδιών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με την ηλικία τους, εντός των κέντρων φιλοξενίας, καθώς και σε δραστηριότητες ανοικτού χώρου. Με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι ανήλικοι να διαμένουν μαζί με τα πρόσωπα που ασκούν τη γονική τους μέριμνα ή έχουν την ευθύνη για τη φροντίδα τους σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

Με το Άρθρο 18, (Άρθρο 24 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) προβλέπονται διατάξεις που αφορούν την μέριμνα των ασυνόδευτων ανηλίκων ήτοι, την αναγκαία εκπροσώπησή τους, τη στέγασή τους, την αναζήτηση των μελών της οικογένειάς τους και τις γενικότερες ανάγκες τους.

Με το Άρθρο 19, (Άρθρο 25 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) εισάγονται προβλέψεις για τα θύματα βασανιστηρίων και βίας. Οι αρμόδιες Αρχές υποδοχής και φιλοξενίας διασφαλίζουν ότι θύματα βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλων σοβαρών πράξεων βίας λαμβάνουν την αναγκαία περίθαλψη των τραυμάτων που προκάλεσαν οι προαναφερόμενες πράξεις, ιδίως πρόσβαση σε κατάλληλη ιατρική και ψυχολογική θεραπεία ή φροντίδα. Το προσωπικό που ασχολείται με υποθέσεις θυμάτων βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλων σοβαρών πράξεων βίας, διαθέτει και συνεχίζει να λαμβάνει κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τις ανάγκες αυτών και έχει καθήκον

εχεμύθειας για τα προσωπικά δεδομένα των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών. Σε περίπτωση εντοπισμού θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, οι αρμόδιες Αρχές ενημερώνουν το Εθνικό Σύστημα Αναγνώρισης και Παραπομπής Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 4198/2013 (Α' 215).

Με το κεφάλαιο Ε' του παρόντος Μέρους του προτεινόμενου σχεδίου, ρυθμίζεται η διαδικασία προσφυγής.

Με το Άρθρο 20, (Άρθρο 26 Οδηγίας 2013/33/ΕΕ) προβλέπεται το δικαίωμα άσκησης αίτησης θεραπείας ή ιεραρχικής προσφυγής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 του Ν. 2690/1999 (Α' 45). Κατά της απορριπτικής απόφασης που εκδίδεται επί της ανωτέρω προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει αίτηση ακυρώσεως σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 15 του Ν.3068/2002 (ΦΕΚ Α'-274). Σε περίπτωση προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, οι αιτούντες λαμβάνουν δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις των διατάξεων του ν. 3226/2004, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.

Με το Κεφάλαιο ΣΤ', προβλέπονται τελικές διατάξεις και συγκεκριμένα:

Με το Άρθρο 21, προβλέπεται ότι από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται το π.δ. 220/2007 (Α' 251) καθώς και κάθε άλλη, γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτού.

Με το Άρθρο 22, ορίζεται η έναρξη ισχύος.